

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Marc Van Hoey

tegen

Dag Allemaal en de heer Guy Van Gestel, journalist,

Met een brief van 25 april 2008 dient de heer Marc Van Hoey klacht in tegen Dag Allemaal en tegen journalist Guy Van Gestel. Aanleiding is een artikel van Van Gestel dat is gepubliceerd in Dag Allemaal van 1 april 2008.

Hoofdredacteur Ilse Beyers en Guy Van Gestel hebben op de klacht geantwoord met een brief van juni 2008. Klager heeft hierop gerepliceerd met een brief van 9 augustus 2008.

Beide partijen hebben aan de Raad voor de Journalistiek ook een aantal stukken bezorgd. De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 18 november 2008. Klager verscheen in persoon, vergezeld door zijn advocaat Dirk Dielen. Journalist Guy Van Gestel en hoofdredacteur Ilse Beyens verschenen eveneens in persoon, bijgestaan door hun advocaat Geert Glas.

In aanwezigheid van alle partijen is op de hoorzitting de bandopname beluisterd van het interview dat journalist Van Gestel op 27 maart 2008 van klager heeft afgenomen.

DE FEITEN

Klager is huisarts-Leifarts (Levens einde Informatie Forum) en gaf op 27 maart 2008 een interview aan journalist Guy Van Gestel over de problematiek van euthanasie. Het interview werd gepubliceerd in Dag Allemaal van 1 april 2008 onder de titel 'Hugo verheugde zich enorm op al deze heisa'. In verscheidene passages van het interview wordt verwezen naar de euthanasie van Hugo Claus. Klager was daarbij opgetreden als de derde arts die door Claus geconsulteerd werd.

Op 7 april 2008 heeft klager per mail een reactie gestuurd naar Dag Allemaal, waarin hij protesteerde tegen de manier waarop het interview was samengevat. Op 11 april 2008 heeft klager een tweede mail gestuurd naar Dag Allemaal, met de vraag om zijn reactie als rechtzetting of als lezersbrief op te nemen. In de editie van 15 april 2008 van Dag Allemaal verschijnt op de pagina met de lezersbrieven een ingekorte versie onder de titel 'Correctie'.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager en zijn advocaat voeren aan dat Guy Van Gestel en Dag Allemaal meerdere inbreuken hebben gepleegd op de journalistieke beroepsethiek. In de eerste plaats nemen zij er aanstoot aan dat klager in het blad 'euthanasiearts' wordt genoemd, terwijl klager zich nooit op die manier heeft voorgesteld. Ten tweede betogen klager en zijn advocaat dat de journalist zich niet gehouden heeft aan de afspraak om het interview voor publicatie te laten nalezen. Klager verwijst hiervoor naar de geschreven verklaring van twee verpleegkundigen. Ten derde is klager niet te spreken over de manier waarop de journalist het interview heeft samengevat. Volgens klager komt dit niet overeen met wat door hem werkelijk is gezegd en heeft de journalist alle uitspraken van klager toegespitst op de recente euthanasie van Hugo Claus. Klager ontkent ook dat hij over 'Hugo' heeft gesproken; hij heeft steeds de familienaam

‘Claus’ gebruikt. Ten vierde nemen klager en zijn advocaat het niet dat zijn lange reactie in het nummer van 15 april 2008 werd weergegeven in een tekst van nauwelijks vier zinnen.

Guy Van Gestel en Dag Allemaal betogen dat de journalist correct heeft gehandeld. Zij ontkennen dat er afgesproken is om klager voor te stellen als LEIF-arts; en ze wijzen erop dat zij de benaming “euthanasie-arts” hebben rechtgezet als “Leif-arts” in de correctie van het nummer van 15 april 2008. De journalist ontkent eveneens dat er afgesproken is om het interview voor publicatie te laten nalezen. De journalist houdt vol dat hij aan klager na afloop van het interview heeft meegedeeld dat nalezen niet mogelijk was aangezien het stuk nog dezelfde dag moest worden ingediend. Op het derde onderdeel van de klacht antwoorden de journalist en Dag Allemaal dat het stuk zoals het gepubliceerd werd, een correcte weergave is van het interview en dat klager zelf tijdens het interview herhaaldelijk naar de euthanasie van Hugo Claus heeft verwezen. Dag Allemaal betoogt ten slotte dat de reactie van klager niet integraal kon worden opgenomen, omdat ze enkele beledigende passages bevatte. Daarom is besloten om een samenvatting ervan te publiceren in de editie van 15 april 2008, waarin wel de essentie van het standpunt van klager is weergegeven.

BESLISSING

Na het horen van het standpunt van partijen en na een vergelijking tussen de bandopname van het interview en de tekst zoals hij in Dag Allemaal van 1 april is gepubliceerd, komt de Raad voor de Journalistiek tot de volgende bevindingen:

1. Klager neemt aanstoot aan de ondertitel van het artikel, waarin hij euthanasie-arts wordt genoemd. In werkelijkheid is hij door Hugo Claus als derde arts geconsulteerd, en was hij niet degene die de euthanasie heeft uitgevoerd, zodat deze kwalificatie fout is. In de reactie van klager, die is gepubliceerd in het nummer van 15 april 2008, is deze fout evenwel rechtgezet.

2. Uit de bandopname van het interview dat door de journalist van klager is afgenomen, blijkt dat klager op het einde van het gesprek aan de journalist heeft gevraagd of die hem het interview nog zou doormailen zoals vorige keer. De journalist antwoordt hierop: ‘Dat is een beetje moeilijk, omdat ik dat vanmiddag al moet afmaken.’, waarop klager antwoordt: ‘Ah, ja, allé, ik vertrouw op u.’ Hieruit blijkt dat er geen afspraak is geweest om het interview voor publicatie te laten nalezen. ‘Afspraken over bekendmaking van namen of voorinzage van teksten moeten nageleefd worden maar dienen juist om die reden duidelijk en ondubbelzinnig te zijn.’ (zie: *RvdJ 2003-08 en RvdJ 2008-11*).

Klager blijft beweren dat de journalist hem in het nagesprek heeft toegezegd dat hij nog de mogelijkheid zou krijgen om het interview na te lezen en hij verwijst hiervoor naar de eenzijdige verklaring van D. Lambrechts, waaruit evenwel niet onomstotelijk blijkt dat klager en de journalist een afspraak hadden gemaakt om het interview vooraf te laten nalezen. De andere getuigenverklaring van S. Boudrez, opgesteld op vraag van klager, gaat niet over het nalezen van het interview.

3. Uit de vergelijking tussen de bandopname van het interview en de gepubliceerde tekst, blijkt dat het artikel in grote mate overeenstemt met de uitspraken die klager heeft gedaan. Klager heeft tijdens het interview herhaaldelijk naar Hugo Claus verwezen en deze uitspraken zijn door de journalist ook correct weergegeven. Weliswaar zijn de uitspraken van klager samengevat en ingekort, maar dit behoort tot de gebruikelijke journalistieke praktijk.

Eén uitgeschreven antwoord komt evenwel niet overeen met de uitspraken van klager. Op de vraag of wat Claus gedaan heeft, misschien de ultieme provocatie was, antwoordt klager op de band: 'Dat weet ik niet, zo goed ken ik Claus niet. Ik heb hem alleen als patiënt gezien. Nu op dit moment kon je eigenlijk niet meer spreken van een provocatief gebeuren, hoor. (enz.)', terwijl dit antwoord in Dag Allemaal wordt weergegeven als: 'Het idee om zelf ook voor euthanasie te kiezen, rijpte bij hem misschien als een soort ultieme provocatie naar de katholieke kerk. Dat provocatieve was weliswaar verdwenen toen ik hem zag.' Deze passage wordt in een ondertitel bij een foto van Claus bovendien foutief samengevat als 'Hugo vond het heerlijk: euthanasie als ultieme provocatie naar de katholieke kerk', wat manifest in strijd is met de verklaringen van klager. Ook het gebruik van de voornaam 'Hugo' in de titel van het artikel en in verscheidene onderschriften bij foto's en tussentitels stemt niet overeen met de bewoordingen van klager, die steeds over 'Claus' gesproken heeft. Dit suggereert een familiale sfeer tussen klager en Hugo Claus, waarvan in het interview geen sprake was. Gelet op de gevoelige aard van het onderwerp, was het meer dan ooit aangewezen om de uitspraken van klager zorgvuldig weer te geven, wat zeker in de aangemerkte passage en in de titel en onderschriften niet is gebeurd.

4. Klager heeft de kans gehad om de essentie van zijn reactie weer te geven in het nummer van 15 april 2008. De reactie van klager is sterk ingekort, maar er kan begrip worden opgebracht voor de beweegredenen van de redactie om het zo te hebben gedaan.

Om die redenen is de raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is in haar derde onderdeel gegrond.

Brussel, 11 december 2008